

PRILOGA 1: Zahteve za matični nasad in trsnico**1. Zahteve glede sortne pristnosti in čistosti**

Matični trsi in trsne sadike morajo biti sortno pristni in čisti, v primeru klonov morajo biti pristni in čisti tudi glede na klon.

Stanje matičnega nasada in trsnice ter razvojna faza matičnih trsov in trsnih sadik v njih morata biti takšna, da je mogoče preveriti sortno pristnost in čistost ter zdravstveno stanje rastlin, v primeru klonov pa tudi njihovo pristnost in čistost glede na klon.

2. Splošne zahteve glede zdravja rastlin

V matičnem nasadu in trsnici ne smejo biti prisotni nadzorovani nekarantenski škodljivi organizmi iz 3. točke te priloge.

Škodljivih organizmov, ki vplivajo na kakovost razmnoževalnega materiala oziroma zmanjšujejo njegovo uporabnost in niso navedeni v 3. točki te priloge, mora biti v matičnem nasadu in trsnici čim manj. Matični trsi, ki kažejo jasne znake ali simptome prisotnosti teh škodljivih organizmov, se izločijo iz razmnoževanja, če za njih ni učinkovitih metod tretiranja.

Izpolnjevanje zahteve iz prvega odstavka te točke se preveri z vizualnimi pregledi ter z vzorčenji in testiranjem matičnih trsov in trsnih sadik, ki se opravijo v skladu s 5. točko te priloge. Vzorčenja in testiranja se opravijo v najustreznejšem obdobju leta, ob upoštevanju razvojne faze rastlin, podnebnih in drugih razmer, pomembnih za pridelavo trte, ter glede na biologijo nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov, ki se preverjajo.

Za vzorčenja in testiranja matičnih trsov in trsnih sadik se uporabljajo metode, ki jih sprejme Evropska in sredozemska organizacija za varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: EPPO) in so dosegljive na njeni spletni strani. Če EPPO za določen škodljivi organizem še ni sprejela metod vzorčenja in testiranja, se uporabi metoda, ki jo sprejme imenovani laboratorij. Če je za testiranje na prisotnost določenega nadzorovanega nekarantenskega škodljivega organizma sprejetih več metod, se za testiranje rastlin v matičnih nasadih, namenjenih za pridelavo izvirnega materiala, na viruse, viroide, bolezni, podobne virusnim, in fitoplazme uporabi metoda biološkega indeksiranja na indikatorskih rastlinah ali druga metoda, ki daje enako zanesljive rezultate.

3. Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizmi trte

3.1 Seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov, katerih prisotnost se preveri z vizualnim pregledom, v primeru suma pa tudi z vzorčenjem in testiranjem

Rod ali vrsta	Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem
Vitis L.	Žuželke in pršice: <i>Viteus vitifoliae</i> Fitch [VITEVI]
	Bakterije: <i>Xylophilus ampelinus</i> Willems <i>et al.</i> [XANTAM]
	Virusi, viroidi, bolezni, podobne virusnim, in fitoplazme: <i>Candidatus</i> Phytoplasma <i>solani</i> Quaglino <i>et al.</i> [PHYPSO]

3.2 Seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov, katerih prisotnost se preveri z vizualnim pregledom, z vzorčenjem ter testiranjem pa v primeru suma in kadar je tako določeno v posebnih zahtevah iz 5. točke te priloge

Rod ali vrsta	Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem
Vitis L.	Virusi, viroidi, bolezni, podobne virusnim, in fitoplazme:

	<i>Arabidopsis</i> mosaic virus [ARMV00] Grapevine fanleaf virus [GFLV00] Grapevine leafroll associated virus 1 [GLRAV1] Grapevine leafroll associated virus 3 [GLRAV3]
Podlage <i>Vitis</i> spp. in njihovih hibridov, razen <i>Vitis vinifera</i> L.	Virusi, viroidi, bolezn, podobne virusnim, in fitoplazme: <i>Arabidopsis</i> mosaic virus [ARMV00] Grapevine fanleaf virus [GFLV00] Grapevine leafroll associated virus 1 [GLRAV1] Grapevine leafroll associated virus 3 [GLRAV3] Grapevine fleck virus [GFKV00]

4. Pogoji za posaditev matičnega nasada in trsnice

Matični nasad in trsnica se posadita tako, da se v največji možni meri prepreči tveganje za okužbe matičnih trsov in trsnih sadik s škodljivimi organizmi, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge.

Trsnice ni dovoljeno postaviti znotraj vinograda ali matičnega nasada. Trsnica mora biti od vinograda ali matičnega nasada oddaljena najmanj 3 m.

Matični trsi in trsne sadike se lahko posadijo v matični nasad ali trsnico, če v zemlji ali rastnem substratu, v katerega se posadijo, niso prisotni škodljivi organizmi, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge. Izpolnjevanje te zahteve se preveri z vzorčenji in testiranj zemlje ali rastnega substrata na prisotnost škodljivih organizmov, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge.

Vzorčenje in testiranje iz prejšnjega odstavka se ne opravi, če:

- uradni organ pri pregledu ugotovi, da škodljivi organizmi, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge, v zemlji ali rastnem substratu niso prisotni, ali
- se na zemljišču, namenjenem postavitvi matičnega nasada ali trsnice, trta ni gojila najmanj pet let in ne obstaja sum glede prisotnosti škodljivih organizmov, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge.

Za vzorčenje in testiranje zemlje ali rastnega substrata na prisotnost škodljivih organizmov, ki so prenašalci virusov iz točke 3.2 te priloge, se uporabljajo metode, ki jih sprejme EPPO. Če EPPO za določen škodljivi organizem še ni sprejela metode vzorčenja in testiranja, se uporabi metoda, ki jo sprejme imenovani laboratorij.

5. Posebne zahteve glede zdravja rastlin ter ukrepi za zagotovitev skladnosti s temi zahtevami

Da se omeji prisotnost posameznega nadzorovanega nekarantenskega škodljivega organizma iz 3. točke te priloge, morajo biti pri pridelavi razmnoževalnega materiala izpolnjene tudi zahteve ter izvedeni ukrepi, ki so določeni v tej točki priloge za posamezno kategorijo razmnoževalnega materiala.

5.1 Vizualni pregledi

Vse kategorije

Uradni vizualni pregled na prisotnost nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov iz 3. točke te priloge se opravi najmanj enkrat v rastni dobi.

5.2 Vzorčenje in testiranje

5.2.1 Kategorija izvorni material

Vsi matični trsi, ki so posajeni v matičnem nasadu, namenjenem pridelavi izvirnega razmnoževalnega materiala (v nadaljnjem besedilu: nasad izvornih matičnih trsov), se vzorčijo in testirajo na prisotnost *Arabid* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3. Trsi v nasadu izvornih matičnih trsov podlag se vzorčijo in testirajo tudi na prisotnost Grapevine fleck virusa.

Vzorčenja in testiranja iz prejšnjega odstavka morajo biti na opravljena pred sprejetjem nasada izvornih matičnih trsov v postopek uradne potrditve.

Vzorčenje in testiranje vseh trsov, ki so posajeni v nasadu izvornih matičnih trsov, na prisotnost *Arabid* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3 se ponovita vsakih pet let.

5.2.2 Kategorija bazni material

Vsi matični trsi, ki so posajeni v matičnem nasadu, namenjenem za pridelavo baznega razmnoževalnega materiala (v nadaljnjem besedilu: bazni matični nasad), se vsakih šest let vzorčijo in testirajo na prisotnost *Arabid* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3.

Vzorčenje in testiranje matičnih trsov iz prejšnjega odstavka se začneta pri šestletnih baznih matičnih nasadih.

5.2.3 Kategorija certificiran material

Reprezentativni delež matičnih trsov, ki so posajeni v matičnem nasadu, namenjenem za pridelavo certificiranega razmnoževalnega materiala (v nadaljnjem besedilu: certificiran matični nasad), se vsakih deset let vzorči in testira na prisotnost *Arabid* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3.

Vzorčenje in testiranje matičnih trsov iz prejšnjega odstavka se začneta pri desetletnih certificiranih matičnih nasadih.

5.3 Zahteve glede enote pridelave, mesta pridelave ali območja

5.3.1 Kategoriji izvorni in bazni material

Zahteve, ki se nanašajo na *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.*:

- a) rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.*, ali
- b) na enoti pridelave na rastlinah trte v zadnji popolni rastni dobi niso opaženi simptomi *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.* ali
- c) v primeru ugotovljene prisotnosti *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.* na enoti pridelave:
 - vse rastline trte, ki kažejo simptome *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.*, so izruvane,
 - če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.*, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je razmnoževalni material prost *Candidatus* Phytoplasma *solani* Quaglino *et al.*

Zahteve, ki se nanašajo *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*:

- a) rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, ali

- b) na enoti pridelave na rastlinah trte v zadnji popolni rastni dobi niso opaženi simptomi *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* ali
- c) v primeru ugotovljene prisotnosti *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* na enoti pridelave:
 - vse rastline trte, ki kažejo simptome *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, se izruvajo in sprejmejo se ustrezni higienski ukrepi,
 - preostale rastline trte na enoti pridelave se po obrezovanju tretirajo z baktericidom, da se zagotovi, da so proste *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*,
 - če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je razmnoževalni material prost *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*

Zahteve, ki se nanašajo na *Arabis* mosaic virus, Grapevine fanleaf virus, Grapevine leafroll associated virus 1 in Grapevine leafroll associated virus 3:

- rastline trte in razmnoževalni material kategorije izvorni material se vzdržujejo v objektih, zaščitene pred žuželkami, da se zagotovi odsotnost Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3;
- na rastlinah trte na enoti pridelave niso opaženi simptomi *Arabis* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3.

Zahteve, ki se nanašajo na *Viteus vitifoliae* Fitch:

- rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Viteus vitifoliae* Fitch, ali
- rastline trte so cepljene na podlage, odporne proti *Viteus vitifoliae* Fitch, ali
- rastline trte in razmnoževalni material kategorije izvorni material se vzdržujejo v objektih, zaščitene pred žuželkami, na rastlinah trte pa v zadnji popolni rastni dobi niso opaženi simptomi *Viteus vitifoliae* Fitch ali
- če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Viteus vitifoliae* Fitch, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala zaplani ali tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je prost *Viteus vitifoliae* Fitch.

5.3.2 Kategorija certificiran in standardni material

Zahteve, ki se nanašajo na *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.*:

- a) rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.*, ali
- b) na enoti pridelave na rastlinah trte v zadnji popolni rastni dobi niso opaženi simptomi *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* ali
- c) v primeru ugotovljene prisotnosti *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.* na enoti pridelave:
 - vse rastline trte, ki kažejo simptome *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.*, se najmanj izključijo iz razmnoževanja,
 - če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.*, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je razmnoževalni material prost *Candidatus* Phytoplasma solani Quaglino *et al.*

Zahteve, ki se nanašajo *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*:

- a) rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, ali
- b) na enoti pridelave na rastlinah trte v zadnji popolni rastni dobi niso opaženi simptomi *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* ali
- c) v primeru ugotovljene prisotnosti *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.* na enoti pridelave:
 - vse rastline trte, ki kažejo simptome *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, se izruvajo in sprejmejo se ustrezni higienski ukrepi,
 - preostale rastline trte na enoti pridelave se po obrezovanju tretirajo z baktericidom, da se zagotovi, da so proste *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*,
 - če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je razmnoževalni material prost *Xylophilus ampelinus* Willems *et al.*

Zahteve, ki se nanašajo na *Arabid* mosaic virus, Grapevine fanleaf virus, Grapevine leafroll associated virus 1 in Grapevine leafroll associated virus 3: na enoti pridelave so lahko simptomi *Arabid* mosaic virusa, Grapevine fanleaf virusa, Grapevine leafroll associated virusa 1 in Grapevine leafroll associated virusa 3 opaženi na:

- največ 5 % rastlin trte, ki so namenjene za pridelavo certificiranega razmnoževalnega materiala, rastline s simptomi se izruvajo in uničijo,
- največ 10 % rastlin trte, ki so namenjene za pridelavo standardnega razmnoževalnega materiala, rastline s simptomi se izločijo iz razmnoževanja.

Zahteve, ki se nanašajo na *Viteus vitifoliae* Fitch:

- rastline trte se pridelujejo na območjih, za katera je znano, da so prosta *Viteus vitifoliae* Fitch, ali
- rastline trte so cepljene na podlage, odporne proti *Viteus vitifoliae* Fitch, ali
- če kaže razmnoževalni material, ki je namenjen za trženje, simptome *Viteus vitifoliae* Fitch, se celotna partija tega razmnoževalnega materiala zaplini ali tretira z vročo vodo ali na drug ustrezen način v skladu s protokoli EPPO ali drugimi mednarodno priznanimi protokoli, da se zagotovi, da je razmnoževalni material prost *Viteus vitifoliae* Fitch.